

R-E-M-É-N-Y

SZERKESZTI: DR. MOLNÁR ERNŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV.
MAGYAR UCCA 3. TELEFON: AUTOMATA 850.—13.
ELŐFIZETÉSI DÍJ EGÉSZ ÉVRE 8 PENGŐ

XVI. ÉVFOLYAM. 2. SZÁM. 1930. FEBRUÁR HÓ.

CSERKÉSZET.

TE CSAK TUDOD,

mit érdemes elolvasni, ha sár van hó helyett és kirándulni, sielni, rödlizni, korcsolyázni nem lehet?

— Hát kérlek, éppen ilyen időre való nagyszerű olvasmány a „Három cserkész Afrikában.” Láttad ugye a friss könyvkiadásokban? Címképén Dick, Dong és Dane a szó szoros értelmében „benne vannak” Afrikában, már a térképében...

— Ugy-e ez a három D az a három cserkész, akiket 800.000 amerikai cserkész közül válogattak ki?

— Úgy van. És Martin Johnson, a híres állatfilm-es elvile őket magával az oroszánok hazájába, Tanganyikába.

— Te, ez a „Simba” című film nem...

— De igen, ez Johnson felvétele az állatkirályokról és Afrika feketéiről, Roppant érdekes, nézd meg, talán még játszszák valahol.

— Feltétlenül megnézem és elolvasom a könyvet is. Hogyne, hiszen még az öreg B-P sem járt 15 éves korában oroszánok után!

— Az öreg B-P — pardon, Lord of Gilwell — még igen stramm most is, pedig február 22-én tölti be a 73. évét. Képzeld, télen is a nyílt verandán alszik! Meg is esett vele, hogy nemrég kirabolták a szobáját, mialatt kint aludt. Csupa emléktárgyat vittek el tőle.

— Remélem, két magyar kulacsát nem! Az egyiket, tudom, öt vagy hat éve kapta a 191. csapatától, a másikat meg a legutóbbi Jamboréan a magyar táborlól.

— Jól tudod, öregem. Így lett Ólordsága „kétkulacsos legény”! De kétautós is. Régi cserkészautójához a Jamboree-n megkapta a legpompásabb Rolls Royce kocsit, hozzá egy nagyszerű lakókocsit. „Jam-Roll” (lekváros tekercs) — így nevezte el a Jamboree-ről és a Rolls-Royce névről ezt a kettős fogatot. Nemrég még egész családjával ezen járt láborozni. Ha nagy volt a sár, — ami pedig Anglia vadabb helyein „megesik” — nekiállt a Jam-nek is, meg a Roll-nak is Lady B.-P., Heather és Betty ifjú ladyk és Péter, a trónörökös, aki egyébként a legszebb cserkészkorban van: 16 éves.

— Na látod, ez egészen kedves volt tőled, mert a főcserkész születésnapján úgyis elővesszük a csapatnál a B.-P.-könyvet és én még ezeket az ujdonságokat is hozzáfűzhetem.

— Hát ha te ilyen hálás publikum vagy, akkor kapsz egy adag statisztikát. Vigyázat számok! Tehát: a múlt évben Magyarországon 28.789 cserkész volt, az egész világon pedig 1.871.316...

— Jaj, hát ezt én megtanuljam?

— Azt ne tedd!... Na, vigaszdíjul elmondok egy pár adatot — de ezt se tanuld meg! — arról, mit találtak a Jamboree színhelyén, miután hazament a 60.000 cserkész. Csak a legszebb példákat; 48 páratlan cipőt, 29 páratlan hatisnyát és — 11 cserkész nadrágot!

— Na hallod, ilyenekkel ne szórakoztas. Máskor jobbat!

JOE.

Barmicva- és születésnap ajándék céljaira alkalmas legszebb zsidó ifjúsági könyvek :

!

1. Bar Kochba. A zsidó ifjúság könyve.
2. Bar Kochba. (Új sorozat.)
3. Bar Kochba. (Újabb sorozat.)
Egy-egy kötet a legszebb zsidó ifjúsági regényeket, elbeszéléseket, mondákat, legendákat, szavalóverseket, ifjúsági szindarabokat tartalmazza.
Egy-egy kötet ára (aranyozott egészvászonkötésb.) 3 P.
4. Sass Irén: Kol Nidré. A legszebb zsidó ifjúsági regény. Ára kötve 2 P
5. Lehmann: Dávid csillaga. Gyönyörű zsidó ifjúsági regény, Ára kötve 2 P.

6. Zsoltárok. Telekes Béla verses fordítása. Teljes kiadás 2 kötetben. Oldalas műmellékletekkel.
Ára 4'80 P., *díszes kötésben 6'40 P.*

7. Zengő Hárfa. A legszebb zsidó szavalókönyv. Összeállította dr. Bán Margit. Ára kötve 80 fill.
8. Ujvári Péter: A cédrusfa daliája. Zsidó ifjúsági regény. Ára kötve 80 fill.
9. Mendelssohn és II. Frigyes. Mondák a zsidó történelemből 50 fill.
10. Sass Irén: Mirjám. Elbeszélések a zsidó ifjúság számára 50 fill.
11. Aranyhegyek kincse. — Zuzmók. Két kis regény az ifjúság számára. 50 fill.
12. Mészáros Zsigmond: Béla. Zsidó ifjúsági regény. 50 fill.

Fenti könyvek a REMÉNY-nél (Budapest, IV., Magyar-u. 3.) megrendelhetők
— és minden zsidó könyvesboltban kaphatók. —

של פסח

HUSVÉTI ÁRUT

ez évben ismét készít az ismert kitünő
minőségben, szigoruan rituális előírás szerint

Schreiber Simon,

az egri főtiszt. főrabbi ur felügyelete alatt a

FRANCK HENRIK FIAI R. T.

Iroda: Budapest, I., Budafoki-út 64. szám.

Levélcím: Budapest 113. Postafiók 5. • Telefon L4. 10-45, 12-19.

Az Izraelita Családi Naptár Fábíán Ferenc kitünő szerkesztésében az 5690. zsinagógai évre is megjelent. Ez a hézagpótló naptár alaposan és részletesen közli a zsinagógai szokásokat és minden olvasója haszonnal forgathatja. A csinos kiállítású mű ára 1'60 pengő. Megrendelhető a Naptár szerkesztőségében: Debrecen, József kir. herceg-ucca 26.

Gyermek a gyermekért. A „Hanna” gyermekvédelmi egyesület ebben az évben szép, új helyiségében (VII. Kertész-u. 32.) fejti ki áldásos tevékenységét. Naponta kb. 250 rászoruló gyermek kap ebédet, beteg gyermekek ingyen gyógyszert stb. A Remény olvasói mindig szeretettel támogatták rászoruló kis társaik ügyét. — Mint értesülünk, az ifjúság köréből legutóbb a következők vállalták, hogy havi hozzájárulással teszik lehetővé a „Hanna” gyönyöiű munkáját: Fischer Julia, Révész Klára, Neubauer Magda, Földes Éva, Teszler Erzsí, Mehler Erzsí, Mehler Szidi, Klar Bella, Fehér Kató, Kupferstein Zsuzsa, Havas Mária, Kallós Magda, Siegler Magda, Dénes Kató (2 pengő havonta), Lengyel Éva, Hegyi Magda, Gyulai Kató, Sas Emmi, Hohenberg Hedvig, Miklós Zsuzsa, Elek Gabi, Darányi Lenke, Fekete Klára, Schneider Ágnes és Vörös Mária.

A kitünő

minőségű

HUTTER כשר SZARVAS SZAPPAN

kapható minden fűszerüzletben és festékkereskedésben.

Gyártja a bpesti orth. hitk. rabbinátságának felügyelete alatt

Hutter József Szappangyár Olajipar Rt.

Bpest, VII., Erzsébet körút 6. Telefon: J. 461—91, 92, 93, 94.

Érdekes számtani feladat.

Nagy Sándor idejében történt, hogy az egyiptomiak nagy kedvet kaptak a zsidók vagyonára. Hogy minél nagyobb összegre jelenthessék be igényüket, ama arany- és ezüst-tárgyak értékét követelték, melyeket a zsidók az Egyiptomból való kivonuláskor, annak idején magukkal vittek.

A zsidók megdöbbentek, mikor erről a követelésről tudomást szereztek. A legokosabb és legtapasztaltabb embereik egybegyűltek, hogy a dologról tanácskozzanak, de egyik sem tudott a nehéz helyzetből helyes kivezető utat találni.

Ekkor felemelkedett egy kis ember és engedelmet kért, hogy a súlyos ügyet védelmébe vehesse.

— KüldjeteK engem a fejedelem elé, — így szólt, — Isten segítségével remélem, hogy meg tudom védeni igazunkat. Nem sokat kockáztattok. Ha alul maradok, azt fogják mondani, hogy egy alacsony származású ember nem állotta meg a helyét tudósokkal szemben. Ha pedig győzni fogok és ügyün-

ket megmentem, a dicsőség a mi igazságos törvényünket fogja illetni.

A tanácsosok beleegyeztek és Hānal — így hívták a bátor emberkét — mindjárt el is indult, mint a zsidó nép követe, Nagy Sándor udvarába, hol a főméltóságok és Egyiptom tudós képviselői is egybegyültek.

A tárgyalás megkezdődött. Az egyiptomiak előadták követelésüket és elmondták, hogy a zsidók az ő országukból való kivonulásuk alkalmával tömérdek kincset vittek magukkal, miről az ő szent tórájuk tanuskodik, tehát nem is tagadhatják. Ez a kincsek értéke legalább is ezer millió ezüst sékel. Egyiptom tehát ezt az összeget visszaköveteli a zsidóktól.

Mindenki feszült figyelemmel várta, hogy mit fog mondani a zsidók képviselője.

Ekkor előlépett az igénytelen emberke és így szólt:

— Hatalmas Király! Egyiptom követelésének jogosságát el kell ismernem. A követelés igazságos és annak meg is akarunk felelni. Ámde Felséges Uram, biztosak vagyunk abban, hogy Te nekünk is igazságot fogsz szolgáltatni. Ugyancsak a szent tórából, melyből a mi tarozásunk be van bizonyítva, az is kitűnik, hogy a mi elődeink, szám szerint hatszázezren, több mint négyszáz éven át Egyiptom részére minden fizetés és díjazás nélkül kényszermunkát végeztek. Azonban vegyünk csak kerek száz évet számításba és a hatszázezer emberből is szá-

számítsunk csak százezer munkást, akkor a munkadíjra nézve, amit pedig mi követelhetünk jogosan Egyiptomtól, ez a számítás fog kitűnni: A 100 évben 36000 munkanapot számítunk; ezt megszorozzuk 100,000 munkással, kapunk 3 milliárd és 600 millió munkanapot. Számítsuk minden munkás részére a legalacsonyabb napszámot, azaz egy fél sékelt, azt kapjuk, hogy követelésünk munkadíj fejében 1 milliárd és 800 millió sékel. E pontos számítás alapján Egyiptom nekünk még 800 millió sékellel tartozik, minthogy beleegyezőnk abba, hogy az 1 milliárd tartozásunkat levonhassa.

Nagy Sándor mosolyogva mondta ki a határozatot, hogy a zsidókat nem kötelezheti semmiféle fizetésre, mert igazság szerint Egyiptom tartozik a zsidó népnek 800 millió sékellel.

Egyiptom büszke követői megszegyenülten tértek vissza hazájukba; nem nagyon siettek magukra nézve kötelezőnek elismerni Nagy Sándor döntését. Az igénytelen emberkét pedig nagy örömmel és diadallal fogadták Jeruzsálemben.

EZÜST diszműárú,
evőeszközök
gyári árban

Schleifer ezüstárúgyár
VII., Kazinczy-utca 14. Telefon: J. 435—28.

ket megmentem, a dicsőség a mi igazságos törvényünket fogja illetni.

A tanácsosok beleegyeztek és Hánal — így hívták a bátor emberkét — mindjárt el is indult, mint a zsidó nép követe, Nagy Sándor udvarába, hol a főméltóságok és Egyiptom tudós képviselői is egybegyültek.

A tárgyalás megkezdődött. Az egyiptomiak előadták követelésüket és elmondták, hogy a zsidók az ő országukból való kivonulásuk alkalmával tömérdek kincset vittek magukkal, miről az ő szent törájuk tanuskodik, tehát nem is tagadhatják. E kincsek értéke legalább is ezer millió ezüst sékel. Egyiptom tehát ezt az összeget visszaköveteli a zsidóktól.

Mindenki feszült figyelemmet várta, hogy mit fog mondani a zsidók képviselője.

Ekkor előlépett az igénytelen emberke és így szólt:

— Hatalmas Király! Egyiptom követelésének jogosságát el kell ismernem. A követelés igazságos és annak meg is akarunk felelni. Ámde Felséges Uram, biztosak vagyunk abban, hogy Te nekünk is igazságot fogsz szolgáltatni. Ugyancsak a szent törából, melyből a mi tartozásunk be van bizonyítva, az is kitünik, hogy a mi elődeink, szám szerint hatszázezren, több mint négyszáz éven át Egyiptom részére minden fizetés és díjazás nélkül kényszermunkát végeztek. Azonban vegyünk csak kerek százévet számításba és a hatszázezer emberből is szá-

számítsunk csak százezer munkást, akkor a munkadíjra nézve, amit pedig mi követelhetünk jogosan Egyiptomtól, ez a számítás fog kitűnni: A 100 évben 36000 munkanapot számolunk; ezt megszorozzuk 100,000 munkással, kapunk 3 milliárd és 600 millió munkanapot. Számítsuk minden munkás részére a legalacsonyabb napszámot, azaz egy fél sékelt, azt kapjuk, hogy követelésünk munkadíj fejében 1 milliárd és 800 millió sékel. E pontos számítás alapján Egyiptom nekünk még 800 millió sékellel tartozik, minthogy beleegyezőnk abba, hogy az 1 milliárd tartozásunkat levonhassa.

Nagy Sándor mosolyogva mondta ki a határozatot, hogy a zsidókat nem kötelezheti semmiféle fizetésre, mert igazság szerint Egyiptom tartozik a zsidó népnek 800 millió sékellel.

Egyiptom büszke követői megszegyenülten tértek vissza hazájukba; nem nagyon siettek magukra nézve kötelezőnek elismerni Nagy Sándor döntését. Az igénytelen emberkét pedig nagy örömmel és diadallal fogadták Jeruzsálemben.

EZÜST diszműárú,
evőeszközök
gyári árban

Schleifer ezüstárúgyár
VII., Kazinczy. utca 14. Telefon: J. 435—28.

Sámuel rabbi tanítása:

Pogány perzsa jött a híres Rábhoz.

— Taníts meg, kérlek, a szentirástok olvasására.

Ráb az ábécére akarta megtanítani.

— Ime, ez az álef!

— Hátha nem hiszem? Ki biztosít felőle, hogy ez valóban álef? De hát csak mutasd tovább.

— Lásd, ez a beth-betű.

A perzsa ismételte kételkedését, mire Ráb haragteltlen és fenyegetések közt elkergette. A pogány Sámuelhez ment és előadta kívánalmát. A rabbi készségesen engedett és szintén az ábécével kezdte a tanítást.

— Ez az álef-betű, ez a beth-betű.

— Hátha valaki erre mondaná, hogy beth, és a bethre, hogy álef. Ki biztosít felőle, hogy jól mutatod.

Sámuel erre megragadta a perzsa fülét és jól megráncigálta.

— Jaj, jaj, — kiáltott ez — engedd a fülemtől!

— Ki biztosít arról, hogy ez a füled?

— Micsoda? Hiszen tudja az egész világ, hogy ennek fül a neve.

— Nös, hát épen úgy tudja az egész világ, hogy ennek a neve álef, ennek beth!

A perzsa ezután Sámuel légszorgalmasabb tanítványai egyikévé lett.

Az irigy és telhetetlen

— Mese a talmudból. —

Egyszer volt, hol nem volt,
Egy király volt egyszer
— S amint az mesélik
Királynál nem egyszer —
Két szolgálja vala,
Kik — finoman szólván —
Nagyobb gonddal csüngtek
Saját maguk dolgán,
Mint a jó királyén
S ifjuságuk óta
Gyengéd szeretettel
Gondskodtak róla,
Hogy majd aggkorukban
Koldulni ne kelljen :
Szóval, hogy kasszájuk
Szinülig megteljen !
Egyik telhetetlen,
Irigy volt a másik,
Kinek foga mindég
Más dolgára vásik !

A többi szolganép
Addig türte, nézte,

Amig a türelmük
Kifogyott oszt' végre.
És közös tanácsra,
Mindannyi nevében
Panaszt emelt egyik
Névtelen levélben,
Hogy így és hogy amugy,
Botrány az és szégyen !
S kéri a királyt, hogy
Igazságot tégyen !

A király meg vala
Éppen jó kedvében,
S így szólott vidáman :
„Jöjjenek elébem,
Akikről olvastam
Névtelen levélben !”
S jöttek a szolgálak,
A király meg szóla :
„Szeretettel csüngők
Rajtatok régóta,
Mivel észrevettem,
Láttam, hogy ti ketten

Szolgáltatok eddig
 Leghűségesebben!
 De im, most ütött a
 Jutalom órája,
 Királyi udvarom
 Leghűbb két szolgálója!
 Egyikőtök kérjen,
 S bármi kincset kérjen:
 Belőle a másik
 Kétszer annyit mérjen!
 Nos hát, gyorsan! rajta!
 Szóaljjon meg egyik
 S ne legyetek ma is
 Szerények, mint eddig!"

Percre perc elmulik
 S a király mérgesen
 Igy kiált rájuk:
 „Nem lesz hát vége sem?
 Nos hát im, ezennel
 Parancsolom néked:
 Mondjad meg mit kívánsz,
 Milyen kincset, éket?”
 S a király rámutat
 Egyikre vaktában,
 Aki összeressen
 S sápadtan, halványan
 Néz másik társára,
 Akinek szemében
 Felcikáz' az öröm
 Hirtelen, sebtében...
 Az irigy — mert ez volt —
 Kinek szólni kellett,
 Összeszedi magát,
 Mint csak tőle tellett

S imigy szólott aztán:
 „Ha beszéded értem,
 Kétszer kapja társam
 Azt, amit én kértem:
 Én tehát jutalmul
 Azt kérem, kívánom,
 Hogy egyik szememet
 Szurasd ki, királyom!”

Megdöbben a király.
 De oszt' így szól: „Légyen!
 A sirig kísérjen
 Bennetek' a szegyen.
 S azt, ki vak egészen,
 A félvak vezesse
 S kenyerét mindegyik
 Koldulva keresse!”

És úgy lőn csakugyan!
 Együtt jártak mindég,
 Nyomukban sompolygott
 A nyomor, az inség,
 S a félvak könnye hullt,
 Egyre hullt, addig hullt,
 Mig ő is, mint társa:
 Egészen megvakult.

... S olykor egy-egy korcsma
 Sötét szegletében
 A multra gondoltak
 Komor merengésben...
 Ami rég letűnt már:
 Új életre támadt,
 S szívüket sötétlen
 Szállta meg a bánat...

LEGÚJABB TANKÖNYV!
A Haftórák Mózes 5 könyvéhez.

Fordította és bevezetéssel ellátta
Dr. BERNSTEIN BÉLA.

A középiskolák VII—VIII, a kereskedelmi iskolák
III—IV. osztálya számára.

Bolti ára fűzve: 4 pengő.

Megrendelhető a REMÉNY útján.

A testvéri szeretet jutalma.

Egy gazdag ember meghalólván, két fiának, kik közül az egyik házas, a másik nőtlen volt, nagy szántóföldet hagyott örökségül. Elérkezvén az aratás ideje, a kéréket maguk közt testvéreileg elosztották. De a testvérek nem voltak megelégedve a felosztással. A kisebbik hazamenet így gondolkodott:

— Bátyám feleséges ember, kinek családja van, amelyet el kell tartania, míg én, kinek semmire sincs gondom, sokkal kevesebbel is beérhetem.

Igy gondolkozván, elhatározta magában, hogy a saját kéréiből néhányat a bátyja kéréihez fog odahordani. Elhatározását csakhamar tett is követte. Éjjel kiment a mezőre és saját kéréiből egy csomót a bátyjához rakott. De mily nagy volt csodálkozása, midőn másnap az odarakott kéréket ismét régi helyükre visszatéve találta. Másnap este ugyanazt tette, de a kérék bizony megint csak vissza voltak téve. Már most kifogyott türelméből s elhatározta, hogy meg fogja lesni, ki teszi a kéréket régi helyükre.

Az idősebb testvér, kinek szintén nemes szívé volt, hasonlóképpen gondolkozott.

— En — úgymond — családos ember vagyok ; van feleségem, vannak gyermekeim, cselédeim, kik mindnyájan segítenek a keresetben, minek nekem annyi vagyon ? Saját kévéimnek egy részét öcsém kévéihez fogom rakni ; de titokban, nehogy visszautasítsa.

Amint mondotta, úgy is tett. De épen úgy járt, mint öccse. Ő is épp úgy csodálkozott, mint amaz. Egész öntudatlanul adták vissza egymás kévéit.

Az idősebbik testvér már most szintén meg akarta tudni, ki teszi vissza a kévéket. Évégből ő is lesben állt ugyanazon éjjelen, mint öccse. Éjfélilig várt a két testvér. Egyszerre csak megunták a várakozást, mindketten fölkapták a kévéket, hogy a másikéhoz vigyék. Az út közepén találkoztak. Leirhatatlan volt az öröm, melyet a két testvér érzett egymás keblére borulva. Egyik a másikat fölülmulta a nagylelkűségben s még mindegyik iparkodott elhárítani magáról a dicséreteit.

Azon a helyen, hol a két testvér birtoka feküdt, épült Jeruzsálem városa.

Purimi darabok :

1. Sass Irén : *Esti csillag*. Ára 1 P Előadási jog díja 5 P.
2. Sass Irén : *Álarcosbál*. Ára 1 P Előadási jog díja 10 P.

A tizenhét teve.

Ibrahim ben Kabir halálának óráját érezte és ágya köré gyűjté gyermekeit. Volt neki három fia, de az öreg arab nem egyformán szerette őket. Halálos ágyán, nehéz sóhajtások között így szólt tehát fiaihoz :

— Gyermekeim : Érzem, hogy nemsokára meghalok. Allah — dicsértessék az ő szent neve — magához szólít és nekem kötelességem, hogy rólatok gondoskodjam.

A fiuk könnyes szemmel hallgatták, az aggastyán pedig folytatá :

— Mint tudjátok, tizenhét tevéből áll minden vagyonom. Ezeket fogtok osztozkodni, még pedig a következőképen : legidősebb fiam kapja a tizenhét teve felét, másodszülött fiam a harmadát, legkisebb fiam — neki még könnyű az élet — a kilencedét. Így cselekedjete. Ez végső akaratom.

Szólt az öreg és nehéz sóhaj szakadt föl melléből. A falnak fordult és meghalt.

Gyermekei eltemették, megsiratták, aztán hozzá-

fogtak az örökség elosztásához. Ugy, ahogyan apjuk parancsolá. Összeültek és tanakodtak.

— Én a felét kapom, — mondá a legidősebb, — vagyis nyolc és fél tevét.

— Nem, a tevéhez nem szabad nyulni — tiltakozott a másik kettő.

És itt megakadtak. Napokig folyt a vita, végül hajba kaptak a testvérek szülőházuknak udvarán.

Éppen arra ment egy dervis. Komoly, idős ember. Tevén ült, csupa méltósággal. Hallván a zajt, leszállt tevéjéről, hogy megkérdezné, min civakodnak.

— Apai örökségünk miatt, — felelték a testvérek. — Nem tudunk osztozkodni.

És elmondták a különös végrendeletet. A dervis néhány pillanatig lehorgasztott fővel gondolkozott, párszor megsimogatta őszbe játszó fényes fekete szakállát. Majd bölcsen szólt:

— Itt van az én levém, — osztozkodjatok. Én itt az utcán bevárom.

Igy történt, most már tizennyolc teve állt az udvaron. És megkezdődött az osztozkodás.

A legidősebb fiu kapta a felét. Tizennyolc fele: kilenc. A középső kapta a harmadát. Tizennyolcnak egyharmada: hat. A legkisebbik kapta a kilencedét. Ez: kettő. Kilenc, meg hat, meg kettő, az összesen tizenhét.

És ott maradt egyedül az udvar közepén a tizennyolcadik, a dervis tevéje. És látván az öreg arabus, hogy a fiuk békésen megosztóznak, bement az udvarra, felült tevéjére és nyugodtan tovább ment. Ibrahim ben Kabir végrendelete szószerint beteljesült.

Jótétemény.

Már-Ukba, a híres bölcs és gazdag rabbi vagyónának legnagyobb részét a szegények és ügyefogyottak támogatására fordította. Ez utóbbiak legnagyobb része előtt jótévőjük neve titokban maradt, mert nem akarta, hogy szégyenkezve fogadják adományait. Ő maga álruhában házról-házra járt s megjelent mindenütt, hol a szegénység jótévőre várt és ajándékozott, amint a szükség megkivánta. Ha ünnep következett, adományait megkettőzte, hogy nemcsak a jó módúaknak, hanem a szegényeknek is örömapjuk legyen. Ily napon aztán mindannyiszor álruhában körüljárt és gyönyörködött eme emberek boldogságán: ez neki legnagyobb élvezete volt.

Egy ízben, az engesztelés ünnepe előtt való napon, fiával egy szegénynek 400 ezüstpénzt küldött ajándékkul. Fia pedig visszajöven, így szólt: „Atyám, bizonyosan haragudni fogsz reám!” — „Miért, fiam?” kérdezé az alya. „Hogy a pénzt mégis odaadtam annak a férfinak”, válaszolt a fiu. „Hm, szólt az atya, már vittél neki máskor is ilyen összeget!” „De“

felelt a fiu, „meggyőződtem róla, hogy ez a férfiu nem érdemli meg adományodat!” „Valóban? — kérdi az atya — honnan szerezted ezt a meggyőződésedet?” „Vendéget láttam nála, — szólt a fiu — kit drága ó-borral kínált meg!” „Ó-bor volt igazán?” kérdezé az atya. „Igen, valóságos drága ó-bor! Nekem is adott egy pohárral, tudom tehát, hogy ó-bor volt.” „És én haragudjam, hogy neki mégis odaadtad a pénzt?” kérdé az atya. „Kétségkívül, — válaszolt a fiu — mert hisz adományaiddal pazarul bánik: vendégeket fogad és drága ó-bort iszik!” „És ezért — kérde az atya — elvonjam tőle jótéteményeimet? Tudd meg hát fiam, hogy ezt az embert jól ismerem; gazdagságban és jólétben élt egykor, de Isten elvette minden vagyonát! Ő egykor a legboldogabb napokat látta és maga is dúsan adakozott. Jó élethez van szokva s nem is foghatom meg, hogyan tudja magát mostani viszonyai közt feltalálni.

Eredj fiam, vigy neki még 400 ezüstpénzt, ezen-
tul kétszer annyit kapjon, mint amennyivel eddig
szoktuk segíteni!”

Jávor Bella: *Zsidó Emlékkönyv-e*, 10 zsidó portré a háborúból, sajtó alatt van. Mint eddigi könyvei, ez is finom, izléses kiállításban jelenik meg, ára 5 pengő, mely összegből 20 százalék jut zsidó jótékonyági intézményeknek, a megrendelő kívánsága szerint.

Rabbi Józsva és Athén bölcsei.

A római császár magához hivatta egyszer rabbi Józsuát és megkérdezte tőle, hogy a görög, vagy a zsidó bölcsek nagyobbak-e a bölcsészetben. Rabbi Józsva azt felelte, hogy a zsidók. Erre a császár megparancsolta neki, hogy Görögország összes bölcseit győzze le és hozza el Rómába. A Rabbi a császár engedelmével hajót építtetett, melyben 60 szoba és minden szobában 60 szék volt. Athén bölcsei ugyanis hatvanan voltak.

A hajó Athénbe érkezett. Rabbi Józsva a városba menvén látta, hogy egy mészáros egy levágott ökörrel foglalkozik.

- Eladó a fejed? — kérde rabbi Józsva.
- Persze, hogy eladó, — felelt a mészáros.
- Mennyiért adod?
- Egy fél forintért.

Rabbi Józsva kifizette a kért összeget, mire a mészáros oda akarta nyújtani az ökör fejét, de a rabbi így szólt hozzá:

- Én nem az ökör fejét vettem meg, hanem a

tiedet; most már addig nem megyek el az üzletből, míg a fejedet ide nem adod. Csak abban az esetben engedlek szabadon, ha megmutatod, hogy hol laknak a bölcsek.

A mészáros azonban félt elárulni a bölcsek lakását, mert halálbüntetést hirdetnek arra, aki idegennek megmutatja, hogy a bölcsek hol laknak. De a rabbi így szólt:

— Van egy könnyű mód rá. Vegyél egy kis csomó fát, vidd addig, ahol laknak, ott megállsz, mintha pihenni akarnál; én ezáltal megtudom, hogy hol laknak.

A mészáros így cselekedett. Midőn rabbi Józsva odaért, látta, hogy a bejáratnál őr áll és belülről is egy őr. A bejáratnál homok volt elszórva. Ha láttak nyomokat, melyek azt mutatták, hogy bement valaki, megölték a belső ört, ha pedig kifelé vezettek a nyomok, a külső ört ölték meg, mert az őröknek senkit sem volt szabad se be, se kiengedniök az ő engedelmiük nélkül. Rabbi Józsva egyik cipőjét fordítva vette fel és a küszöbre lépett. Ez úgy látszott, mintha valaki be- és kiment volna, ezért mind a két ört megölték. A rabbi ezt az alkalmat felhasználta, bement a bölcsek szobájába és köszönt nekik. Ott a fiatalok fent ültek, az öregek pedig lejjebb. Józsva nem tudta, hogy köszönjön. Ha az öregeknek köszön előbb, a fiatalok haragudni fognak és azt mondják: mi feljebb ülünk, nekünk jár az elsőség, — ha pedig az ellenkezőjét teszi, akkor amazok azt fogják mondani: mi vagyunk az öregek, nekünk kell előbb.

köszönni. Ezért egyszerre köszönt nekik :

— Béke veletek !

Megkezdődött a párbeszéd rabbi Józsuá és Athén bölcsei között.

Bölcsék : Mi a te kívánságod ?

Józsuá : Én tanult zsidó ember vagyok, eljöttem hozzátok bölcsességet tanulni.

Bölcsék : Ha úgy van, akkor egy pár kérdést intézünk előbb hozzád.

Józsuá : Beleegyezem a következőképen : ha ti győztök le engem a tudásban, csinálhatok velem, amit akartok, de ha én győzlek le benneteket, csak egy csekélységet kérek tőletek, azt, hogy jöjjetek el hozzám ebédre a hajóra, amely a város végén áll.

Bölcsék : Jó, legyen, csak felelj kérdéseinkre ! Egy ember kölcsönöz a másiktól pénzt és az nem akarja megadni, aztán a kölcsönző adott még neki kölcsön pénzt ; hogyan lehetséges ez ?

Józsuá : Egy ember fát vágott az erdőben és haza akarta vinni, de nagyon nehéz volt. Vágott még fát és fogadott egy embert, hogy hazavigye neki. Így van a kölcsönnel is ; ha adnak még kölcsön, a másik sok pénzt keres vele és megadja az összes tartozást.

Bölcsék : Hol van a világ közepe ?

Józsuá : Itt. Ha nem hiszitek, vegyetek egy kötelet és mérjétek meg.

Bölcsék : Van egy kastélyunk a város végén, szeretnénk azt a városba hozni.

Józsuá : (Vett egy csomó korpát és azt mondta

nekik): Ha ebből csináltok nekem kötelet, én azzal a kötéllel behozom nektek a kastélyt a városba.

Bölcssek: Van egy eltörött malmunk, varrd meg azt nekünk.

Józsva: Huzzatok ki belőle egy pár szál cérnát, akkor megvarrom vele.

Bölcssek: Mivel lehet egy olyan mezőt learatni, melyen kések teremnek?

Józsva: A szamár szarvaival.

Bölcssek: Hát van a szamárnak szarva?

Józsva: Hát terem a mezőn kés?

Bölcssek: (Hoztak neki két tojást és kérdezték) Melyiket tojta fehér tyúk és melyiket fekete?

Józsva: (Elővett két adag túrót és kérdezte): Melyik készült fehér kecskének és melyik feketének a tejéből?

Bölcssek: Ha egy fiatal csirke elpusztul a tojásban, hol megy ki a lelke?

Józsva: Azon a helyen, ahol bement.

Most már elismerték Athén bölcsei, hogy rabbi Józsva magasabb bölcsességgel rendelkezik, mint ők, azért kénytelenek voltak elfogadni a meghívást, hogy elmenjenek hozzá a hajóra. Rabbi Józsva egyenkint vezette be őket külön szobákba. Minden szobában volt 60 szék és mindegyik azt hitte, hogy a többiek is oda fognak jönni.

A hajós megkapta a parancsot, hogy induljon. Rabbi Józsva vett egy kis földet az udvarból és egy kis vizet a tenger közepéből, melynek az a tulajdonsága, hogy elnyeli a többi vizeket.

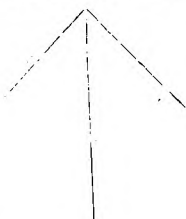
Megérkeztek a római császárhoz. A bölcsek nagyon csendesek és megtörtek voltak. A római császár azt mondta, hogy ezek nem a bölcsek, mire rabbi Józsva rájuk szórta a földet. A bölcsek feléledtek és méltatlankodni kezdtek a császárral, amiért idehozatta őket. Erre a római császár átadta őket rabbi Józsvának, hogy csináljon velük, amit akar. Rabbi Józsva elővette a hozott vizet, egy hordóba öntötte és megparancsolta nekik, hogy öntsék neki azt a hordót vízzel tele. Ők nevelségeznek tartották a parancsot, úgy gondolták, hogy elég lesz, ha mindegyik csak egy vederrel hoz. De akármennyit öntöttek bele, nem lett több, mert a víz mindet elnyelte.

Még most is hordják a vizet, ha meg nem halltak.

Fridländer István.

Radion

egy maga mos!

Gyártja :

HUTTER JÓZSEF

Szappangyár-Ölajipar
részvénytársaság

Telefon József 461—94.

VII. Erzsébet körút 6 sz.

Az okos leány:

Szende kislány áll a kútnál
Korsóját megtöltve,
Tudós rabbi arra halad
Öszvérén ügelve.

Szomjas volt a rabbi s fáradt
Hosszú utazástól,
Kért tehát egy ital vizet
Az ifjú leánytól.

Korsóját a szende lányka
Máris odanyújtja,
Közben pedig szives-szépen
E szavakat mondja:

„Igyál uram s ha már magadé
Felfrissültél újra,
Hadd igyék hű öszvéred is
Hosszú, nehéz útra.”

S tiszta vizét nyújtja nékik
Alig hogy kimondja :
Szomjúságát ember, állat
Kút vizével oltja.

Tudós rabbi megköszönve
Szól hozzá eképen :
„Kedves lányom, ősanánkhoz
Hasonlítsz épen ;

Eliezer, a hű szolga
Tőle vizet kére,
Ez pedig jó szívvvel gondolt
Mindjár' a tevére ;

Rebbekának, ősanánknek
Példáját követted,
Mikor ember, állat dolgát
Igy felkedre vetted.“

„Igaz — ugymond a szép leány —
Valóban úgy tettem,
Mint ősanánk, kitől im' e
Vonzó példát vettem.

Ezulán hát a telt sora
Most már rajtad volna ;
Vajjon ugy' teszel-e te is,
Mint tett a hű szolga.

Ő ugyanis előszedte

A sok drága éket
S megajándékozta véle
Rebbekát, a szépet."

Szól a rabbi: „Kedves lányom,
Drága ékem, kincsem,
Karperecem, fülbévalóm
Nekem bizony nincsen.

Arany, ezüst, csillogó gyöngy
Minek volna néked?
Van már neked ennél becsesb,
Ennél drágább éked.

Arany gyűrű, fülön függő —
Földnek hiúsága . . .
Többet ér a szelíd jóság,
A lélek virága.

Ez a kincs immár a tied,
Óh én kedves lányom;
Ezt a kincsed őrizd ápd! —
És most Isten áldjon!"

Katona M. József

És elindult Illés . . .

Rabbi Józsuá, a mester, sok napon át böjtölt és imádkozott Istenhez : adná meg neki, hogy Illés próféta megjelenjen előtte. Ekkor szembe jött vele Illés és láthatóvá lett neki. Szólt Józsuához : „Kivánsz valamit tőlem ? Teljesíteni akarom kívánságodat.“ Józsuá válaszolt : „Együtt akarok veled vándorolni és nézni, hogy mint működsz a földön, hogy melletted én is tapasztaljak és általad én is bölcs legyek.“ Erre szólt Illés : „Te nem bírod majd felfogni, amit én teszek és zaklatni fogsz, hogy eljárásom okát felfedjem előtted.“ De Józsuá szólt : „Uram, mit sem fogok kérdezni tőled, mert nem akarom, hogy neheztelj rám, csupán nézni akarom, hogy mit teszel és semmit sem többet.“ Tehát megegyezett Illés Józsuával, hogy nem szabad őt tovább kísérnie, ha vándorútjuk folyamán cselekedetei okát kérdezné tőle.

Erre útrakelt Illés rabbi Józsuával. Először egy szegény ember házába érkeztek, akinek semmije sem volt, csak egy tehene, mely az udvaron állott.

Az ember pedig a feleségével együtt a kapu előtt ült, midőn a vándorok jöttek. Elébe mentek a vendégeknek, üdvözölték őket, örültek érkezésüknek és a legjobb helyet ajánlották fel nekik házukban. Azután előhozták, ami étel és ital a házban csak volt. Illés és Józsvua ettek és ittak és ott aludtak is. Midőn reggeledett és menni készültek, Illés egy imát mondott, mire vendéglátóinak tehene megdőglött. Rabi Józsvua szerfelett csodálkozott, azt hitte, hogy nem lát jól és így mormogott magában: „Hát ez legyen ennek a szegény embernek a jutalma azért a tisztségért, amit irányunkban tanúsított, hogy tehenét, az ő egyetlen jószágát elveszítette?” És szólt Illéshez: „Uram, mért ölted meg ennek az embernek a tehenét, aki oly szívesen fogadott minket?” És Illés válaszolt: Gondolj arra, amit ígértél nekem, hogy hallgatni fogsz és nem fogod cselekedeteimet kifogásolni, különben el kell válnunk.” Ekkor Józsvua elhallgatott és nem szólt többet.

Egész nap gyalogoltak és estére egy gazdag ember házába érkeztek. Ez rájuk sem nézett, nem hogy illendően fogadta volna őket. Nem kaptak sem enni, sem inni. A gazdag ember házának fala roskadozófélben volt és épp azon fáradozott, hogy felépítse. Reggel Illés imádkozott és a fal magától felépült. Ekkor Illés és Józsvua útnak indultak. Józsvua pedig szomorkodott és majdnem sirt azon, amit Illés tett. De fékezte magát és nem kérdezte meg a prófétától, hogy miért cselekedett így.

S tovább vándoroltak. Estére egy nagy zsina-

gógába érkeztek. A padok itt aranyból és ezüsből valók voltak és mindenki azon a helyen ült, mely őt tekintélyénél és méltóságánál fogva megillette. Mikor a vándorok beléptek, megszólalt az egyik városbeli: „Ki akarja ma estére e két koldust megvendégelni?” De egy másik leszólta: „Elég lesz nekik az a kenyér, meg az a víz, amit itt kapnak.” Illés és Józsua vártak, de senki sem törődött velük, amint pedig ez illett volna. Tehát reggelig a zsinagógában ültek, ott töltötték az éjjelt. Reggelre felkeltek, hogy folytassák útjukat. Szólt ekkor Illés a férfiakhoz: „Adja az Úr, hogy mindnyájan előljárói legyetek a városotoknak!” S tovament társával. Józsua nagyon elálmélkodott de egy szót sem szólt.

Estére a vándorok egy másik városba érkeztek. A város lakói nagy örömmel elébük siettek, nagy szivesseggel fogadták őket és a város legszebb házában adtak nekik lakást. És evett a két vándor és ivott és nagy tisztelet vette körül őket. Reggel pedig imádkozott Illés és szólott a népekhez: „Adja az Úr, hogy közületek csak egyből legyen előljáró.”

Midőn Józsua az utolsó szavakat hallotta, nem tudta tovább tartóztatni magát és szólott Illéshez: „És most fedd fel titkaidat.” Illés pedig válaszolt: „Ha kész vagy elválni tőlem, úgy mindent megmagyarázok neked és felfedem tettemek okát. Tudjad meg hát, mikor a szegény ember tehenét megöltem, a feleségének kellett volna aznap meghalnia. Ezért imádkoztam, hogy a tehen pusztuljon el az asszony helyett áldozat gyanánt. Ez asszony révén még sok

jó fogja érni ezt a férfit. Az a gazdag pedig, akinek falát felépítettem, ha a munkát önmaga végezte volna, úgy a fal alatt sok aranyat és ezüstöt talál. Hogy ezt megakadályozzam, végeztem el helyette a munkát. De ez a fal is nemsokára be fog dőlni és akkor nem fogják többé felépíteni. A keményszivű férfiaknak azért kívántam, hogy sok előjárójuk és vezetőjük legyen, mert ez egyenlenséghez vezet a tanácskozásban. Ha sok a parancsoló, az mindenütt pusztulást és veszedelmet jelent. Ama derék emberek pedig csak egy előjárót kívántam, mert így a pártoskodás szelleme nem fog feltámadni közöttük. Így mondja a példabeszédek könyve is: „Ahol sok a kormányos, elsüllyed a hajó.” Más helyen pedig ez áll: „Egy fejedelem védelme alatt népesedik be egy város.”

S végül figyelmeztette Illés Józsuát és szólt hozzá: „Én most elválllok tőled, fogadd el tehát tőlem ezt a hasznos tanítást. Ha látsz egy istentelent, kinek kedvez a szerencse, hidd el, hogy ez a szerencse csak szerencsétlenséget rejt magában számára. Ha pedig látsz egy igazat, aki küzdök és nyomorog, úgy ne kelj ki Isten ellen, mert Isten igazságos, az ő ítélete igaz és az ő szemei öröknek az ember cselekedetei felett. Ki mondhatná meg neki, hogy mit tegyen?” Ezután elbúcsúzott Illés Józsuától és elvált tőle.

אריטה טשר

„CERES“ ÉTELZSÍR

a szokott kiváló minőségben minden fűszer-,
csemege- és élelmiszerüzletben kapható.

Hutter József szappangyár **Olajipar Rt.**
Budapest, VII. Erzsébet körút 6.
Telefon: József 461—91, 92, 93, 94.

A nyelv hatalma.

Egyszer egy perzsa király nagy belegségbe esett és birodalma legnagyobb orvosai azt mondták, hogy a betegség ellen csak egy orvosság van: hogy a sah egy nőstényoroszlán tejét igya. A sah kihirdette birodalmában, hogy aki e gyógyszert elhozza neki, annak egy zsák aranyat mér el ki. Akadt is egy szegény favágó, ki a nagy jutalom hallatára vállalkozott erre az életveszéllyel járó feladatra. Miután jelentkezett a királynál, kérte, hogy adasson neki az útra három bárányt, melyekre szüksége lesz.

Miután ezeket megkapta, elindult az ország hátterében elterülő rengeteg őserdőbe, ahol sok orszlánbarlang volt. Amint odaért és amint beljebb ment az erdőben, rögtön észrevette, hogy egy barlang bejárata előtt egy anyaoroszlán szoptatja kölykeit. A favágó közelebb ment és odadobta nekik az egyik báránykát, melyet anya és kölykei egy pillanat alatt

széttéptek, azután jóízűen felfalták. Miközben, mintegy a bárányt megköszönve, barátságosan pislanítottak a favágóra. Másnap még közelebb ment hozzájuk és a második báránykát dobta oda nekik. Harmadnap pedig már egészen közéjük mert ülni s miközben a harmadik bárányt fogyasztották, egy edénybe megfejte az anyaoroszlánt, amely nem is ellenkezett.

Miután dolgát elvégezte, hazafelé vette útját. Mivel pedig nagyon ki volt fáradva, útközben lefeküdt egy fa alá pihenni. Rögtön elszunnyadt és álmodott. Álmában látta, amint testtagjai azon vitakoznak, hogy melyikük teljesít nagyobb szolgálatot az embernek. A lábak mondták :

— Mi vagyunk a legnagyobb segítségére az embernek, mert ha mi nem vittük volna őt abba az erdőbe, hogyan hozta volna el az oroszlántejet ?

A kezek azt mondták :

— De mi fejtük meg az anyaoroszlánt !

— Ám bennem született meg az a gondolat, hogy vállalkozzék a gyógyszer elhozására — így szólt az agy.

Végre megszólalt a nyelv :

— Ha én nem mondtam volna a királynak, hogy gazdánk vállalkozik e munkára, akkor nem lett volna a dologból semmi.

A nyelvnek eme kijelentésére nagy felháborodás támadt a testtagok között.

— Hogyan mered magad hozzánk hasonlítani? Hiszen te vagy közöttünk a legkisebb. Sohasem lá-

tođ a külvilágot, mert mindig be vagy zárva az ember szájába, mint egy sötét kamrában. Neked hallgatnod kell.

Ezt mondták többen közülük. Erre a nyelv így szólt:

— Még ma meg fogtok róla győződni, hogy én uralkodom felettetek.

A favágó felébredt és folytatta útját. Még a nap folyamán érkezett meg a királyi városba. Amint a királyi palotába ért, egyenesen a sah szobájához ment. Feltárta az ajtót és köszönés nélkül belépett. A sah ágyához ment és átnyújtotta a sahnak az edényt az oroszlántejjel, e durva szavak kíséretében :

— Nesze, sah, ime hoztam neked kutyatejet!

A sah e sértéstől olyan haragra lobbant, hogy rögtön megparancsolta poroszlóinak, hogy a favágót akasszák föl. A poroszlók megköltözték a favágót és vitték a város végére, hogy a sah ítéletét végrehajtsák rajta. Utközben a testtagok félelmükben elkezdtek sirni a nyelv pedig büszkén így szólt:

— Ha megmentelek benneteket a haláltól beisméritek, hogy én vagyok köztetek a hatalmas?

A testtagok könyörögve mondták :

— Ments meg bennünket és tudni fogjuk, hogy te uralkodol felettünk.

Most a favágó odafordult a poroszlókhöz és így szólt hozzájuk :

— Vigyetek vissza a sahhoz, még beszélni valóm van vele, hátha megkegyelmez.

A poroszlók visszavitték. Amint a sah előtt állt, így szólt:

— Felséges sah, miért érdemteltem ki halálos ítéletemet?

— Azért, mert én oroszlántejét küldtelek és te kutyatejet hoztál. Ez felségsértés, amiért halál jár!

— Felséges királyom, — mondta a favágó, miközben egypárszor meghajolt, — mindegy ez, hogy milyen tejet hoztam, hanem az a fő, hogy meggyógyulj tőle. Könyörgöm tehát, hogy idd meg a tejet, meglásd, hogy meggyógyulsz tőle.

A sah megitta a tejet és rögtön érezte, hogy ez csak oroszlántej lehet, mert azonnal jobban lett. Rögtön szabadlábra helyezte a favágót, sőt ígérete szerint egy zsák aranyat is méretelt ki neki jutalom fejében. A szerény favágóból, aki ezek után elmesélte a sahnak az oroszlántej megszerzésének történetét, gazdag ember lett és — ami a fő — a testtagok belátták, hogy a nyelv, habár a legkisebb, mégis a leghatalmasabb köztük. *Drexler Dezső.*

A magyar zsidóság független orgánuma az

Országos Egyetértés

független politikai hetilap. — Szerkeszti: PINTÉR MIKSA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII. Thék Endre ucca 20/a.
Cikkek, novellák, riportok, eredeti helyi és külföldi tudósítások!
Megjelenik minden csütörtökön! Kérje mindenülről!

REMÉNY-RÁDIÓ.

Halló, halló gyerekek, itt Remény-rádió Budapest, saját hullámhossz és saját időbeosztás!... A Remény-rádió közvetíti az érdekesebbnél-érdekesebb híreket és a legjobb vicceket... Vicc!.. erről jut eszembe a Feri esete a kukaccal. Hallgassatok csak ide...

FERI ÉS A KUKAC.

Almát eszik Ferike
Uzsonnára, na lám,
S egy kövér kukac mászik
Ki az alma falán.
Jaj kukac, — kiált Jóska,
Vigyázz, belé harapsz!
De nyugodtan szól Feri:
Vigyázzon a kukac!

Más... Egy érdekes párbeszédet hallottam tegnap a 6-os villamoson:

PÁRBESZÉD A VILLAMOSON.

Jenő és Zoltán találkoznak a villamoson. Jenő egyszerre csak ezt kérdezi Zoltántól:

— Tudod-e miért teremtődött meg Ujpest?

— Nem! Miért?

— Mert egy zsidónak nem akarták megengedni, hogy Pesten lakjék.

— ? ?

— Igen. Egy Lővy Izsák nevű bőrgyáros a múlt század harmincas éveiben fel akart költözni Pestre, hogy itt folytassa iparát. Minthogy abban az időben még nem volt szabad zsidónak korlátlanul bárhol megtelepednie, a konkurenciától féltő, nagyrészt svábokból álló céhek, mindent elkövettek, hogy Lővy Izsák ne lehesen Pesten „tolerált” zsidó. Erre Lővy a Károlyi grófok birtokában lévő, Pesthez közeli, dunamenti homokos, kiellen puszta talajon ültette fel tanyáját és alapította meg a gyárát. A gyár nagyszerűen kezdett menni, egyre több és több

munkást foglalkoztatott, a munkások az akkori rossz közlekedési viszonyok miatt kénytelenek voltak a gyár közelében lakni és így történt meg, hogy egyszerre csak egyik ház a másik után épült a néhai homokpusztán, míg végre egy egész nagy ipari város támadt ott, szinte egyik napról a másikra. Ez lett Ujpest, melyet mintha valami szelid dac nevezett volna el *Ujpestnek*, arra való utalással, hogy egykor egy zseniális zsidótól, Lövy Izsáktól megtagadták azt, hogy *Pesten* lakhasson, csinált há magának — egy *uj Pestet*.

— Na, ez érdekes, még sohasem hallottam róla.

— Pedig érdemes megjegyezned ennek a nagyszerű zsidónak a nevét, aki mikor megbántották, akkor is csak hasznára volt a hazának, mert egy új várost alapított.

— Meg is jegyzem Lövy Izsák nevét. Köszönöm a felvilágosítást.

— Nagyon szivesen. Szervusz, én leszállok.

— Isten veled, szervusz.

Más. Higijétek el, gyerekek, nemcsak felnőtt emberek tudnak nagy dolgokat keresztülvinni. Vannak gyerekek is, akik alig nőttek ki az elemisták sorából és máris világhírű emberek, sőt valóságos milliomosok. Hallgassátok meg, mit mesélnek az amerikai rádióállomások erről a dolgról:

YEHUDI MENUCHIM HOOVER ELNÖKNÉL.

Yehudi Menuchim, a 12 esztendős kis zsidó hegedűművész, aki valósággal lázbaejli hallgatóságát minden koncertjével, legutóbb Hoover elnöknél koncertezett a Fehér Házban. Előkelő meghívott közönség gyönyörködött a gyermekművész játékában és nem tudtak betelni a szebbnél-szebb számokkal. A kis Yehudi természetesen fejedelmi tiszteletdíjat kapott hangversenyéért, melynek végén odalépett hozzá Hoover elnök és melegen megrázta a kezét:

— Nos, Yehudi, örülsz-e a sok pénznek, amit ma kerestél?

Örülök, — felelte Yehudi, — mert szüleim szegény zsidó.

emberek, akiknek kell a pénz, hogy löbbi testvéreimet is taníthatassák, de mégis jobban örülök az elnök ur kézfogásának.

— Úgy? És miért?

— Mert pénzt mindenki kereshet, de nagy emberek elismereése és baráti kézfogása csak kevés halandónak jut ki a földön.. — felelte szerényen és okosan a kis Menuchim, aki egyébként a tavasszal Európába jön és itt az összes királyi udvarokban is hangversenyeket fog adni.

Halló, saját külön stúdiónk óráján látom, hogy időm lejárt s már csak összevissza tíz percnyi időm van. Mit lehet elmondani tíz perc alatt? Mi történhetik „tízpercben” ..? Talán egy vicces kis évődés, mint az alábbi következő:

TIZPERCBEN.

— Te, Danzig, — szólította meg Grosz a lársát: tízpercben — azt ígérted tavaly, hogy megtanítasz sielni. Szavadnak állsz?

— Nem.

— Miért nem?

— Mert idén nem tudlak megtanítani sielni.

— Nem tudsz? Hogyan? Elfelejtettél?

— Nem.

— Nincs időd?

— De van.

— Nincs kedved?

— Dehogy nincs.

— Nincs szitalpad?

— Hogyne lenne.

— Hát akkor mi nincs?

— Nincs — hó! — felelte nevelve Danzig.

Most még valamit táviratstílusban :

AZ EGYENLŐSÉG JUBILEUMA.

Most ünnepli az Egyenlőség, zsidó hetilap fennállásának ötvenéves évfordulóját. Ez a lap sok szolgálatot tett az elmúlt öt évtized alatt a zsidóságnak, sok küzdelemből vette ki derekasan a részét.

Palesztinai vendégek.

Két nagy palesztinai vendéget fogad a magyar zsidóság február hónapban. Az egyik

dr. Wilensky Jehuda,

aki azért jött el hozzánk, hogy a magyar zsidóság támogatását kérje Palesztina felépítéséhez és akit *Vass József* miniszterelnök helyettes külön kihallgatáson fogadott és vele legszívélyesebben elbeszélgetett. A másik nagy vendégünk

Avigdor Haméiri,

a nagy héber költő. *Avigdor Haméiri* Magyarországon született, a világháborúban mint zászlós orosz fogságba esett, majd Palesztinába költözött, ahol az elsők egyike. A jeruzsálemi héber *Nemzeti Színház* az ő héber fordításában adja elő *Madách* nagy drámai költeményét, *Az ember tragédiáját*. *Avigdor Haméiri* tiszteletére a *Múlt és Jövő* Kulturstét rendez február 9-én este 1/2 6-kor a Zeneakadémián, melyre szeretettel liteket is meghív. *Avigdor Haméiri* társaságában érkezett a jeles palesztinai író, *dr. Barsiné-Freund Mina* is. Mindketlen *dr. Wilensky* munkájának támogatására jöttek.

Halló, Halló, itt Remény-rádió Budapest. Kicsit eltrécseltük az időt, *gyerekek*, és a szerkesztő bácsi nagy órával a kezében, szigorúan itt áll a hátunk mögött, mondván : „*Kedves Rádió, fejezze már be, mert különben olyan fadlingel csinállok, hogy a hajszála is égnek áll!*” ..Huh, fadling! Minden jótét-rádiós-lelket mentsen meg tőle az Istenke! Inkább — viszontlátásra, *gyerekek!*

REJTVÉNYEK.

A Remény 1930. évi 1. számának megfejtései; 1. Katona, 2. Tevékeny, 3. Béres (Begyés), 4. Emelkedés.

A versenyben január 20-án (tehát még nem február 5-én) vezetnek: Farkas Ervin, Bpest és Magyar László, Szombathely 21 1/2, Budik Ella, Ujpest; Spirer János, Bpest; Fleischmann Sándor, Szombathely; Szántó Ernő, Szeged és Fischer Ferenc, Szombathely 21, Fenyves László, Nagykőrös és Reich Malvin, Ujpest 20 1/2, Sugár László, Győr; Goldstein Tibor, Pilis; Fischer Andor, Szombathely és Rosenberg Ferenc, Ujpest 20 ponttal. (A 3-asra a Belső és a Betűset elfogadtuk 1/2 pontos segédmegfejtésnek)

Beküldés utolsó napja március 1.

Vigaszversenyt hozunk be ezúttal. Mindenki, aki a tavaszi bajnokságban nem nyert, tovább fejtheti az áprilisi „vigaszszám” rejtvényeit és ha itt szorgalmasan dolgozott, még díjat nyerhet, mivel 5–6 vigaszdíjat osztunk ki azok között (ha lesznek ilyenek), akik az áprilisi számmal együtt a második csoportban szorgalmasak voltak.

Ezt a vigaszversenyt a handicap mintájára csináljuk, hiszen elvégre nem lehet rögtön mindenki rejtvényt szakértő. Ezt éppen buzdításul írjuk ki a szorgalmas kezdők számára.

E vigaszversenyre még e számmal is be lehet nevezni.

Rejtvényiskola.

A „?” lehet „mi”, „ki”, „micsoda” stb. Ha valami folyton nagyobb lesz, az „nő” vagy „fel” (pl. „felhő”), ami kisebb lesz, „fog”, „apad”, „csökken” vagy „le” (pl. „lel”) stb. Figyelem: „=” azt jelent, hogy a szövegben egy illető betűt a jellel kell pótolni. (Pl. k = d, a „k” helyett „d” olvasandó, pl. a „kér” szóban, mely így „dér” lesz.)

5. (3 pont)
(Blau Józsuá)

AAA	É = E

6. (6 pont)
(Goldstein Tibor)

$\frac{3}{4}$	$\frac{LM}{E}$

7. (10 pont)
(Sugár László)

$\frac{H\bar{A}M}{\bar{A}B}$

8. (4 pont)
(Szántó Ernő)

$\frac{TE}{TE}$
E

9. (1 pont)
(Weisz Zoltán)

KK	+L

10. (2 pont)
(Weisz Zoltán)

S	FÖLD

Alapítva 1847

Alapítva 1847.

SCHUNDA

MAGYAR KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ STB.

Budapest, IV., Magyar-u. 18. és gróf Károlyi-u. 5. sz. sarok

Zongorák, pianínók és harmóniumok

újak és használtak eladása, becserélése, vétele,
hangolása, javítása és kikölcsozítése.

Kaphatók mindennemű hangszerek, alkatrészek, húrok
stb. nyáiban és darabonként. — Javítások szakember
megbízhatósággal pontosan és gyorsan végrehajthatnak.

Gramofonok

legújabb szerkezetű elektromos és rugó hajtásúak.

Gramofon-lemezek dús választékban.

Kedvező részletfizetés mellett is!

„Lehető legjobbat, legjutányosabb áron!”

Viszonytelárusítók megfelelő árengedményben részeseülnek.

Fiúk! Leányok! Szóljatok szüleiteknek!

Rendkívüli ajándék a MULT ÉS JÖVŐ előfizetőinek!

A MULT ÉS JÖVŐ előfizetői

Dr. Kecskeméti Ármin

A Zsidók Egyetemes Története

c. két hatalmas kötetből álló művét eredeti aranyozott egész vászonkötésben 40 pengőért helyett összesen 10 pengőért kapják a MULT ÉS JÖVŐ kiadóhivatalától!

Rendeljétek meg a Mult és Jövőt-

a művelt magyar zsidóság folyóiratát! Évi díj 24 P

Szerkesztőség és kiadóhiv.: Pest, VI., Révay-u. 14.

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. olnár Ernő.

Igazgató: Wegscheider Othmár.

Nyomatott:

Kertész József könyvnyomdájában, Karcag. Telefon: 26.